Dosarul nr. 21r-2365/22
Nr. generat de PIGD – 1-21130197-02-21r-22122022
Judecătoria Hîncești, (sediul Central)
Judecător: Bulat Emil

D E C I Z I E
În numele Legii

15 mai 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

A examinat *fără participarea părților,* în ordine de recurs, recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 7 Rusca împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, (sediul Central) din 02 decembrie 2022, prin care plângerea condamnatei **Grosu Aliona** împotriva condițiilor de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a fost admisă parțial, și –

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 7 Rusca, avocatul Dragomir Aliona în interesele condamnatului și condamnatei Grosu Aliona, nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 15.05.2025 ora 09:30.

Asupra recursului declarat de administrația Penitenciarului nr. 7 Rusca împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, (sediul Central) din 02 decembrie 2022, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond.

1. La data de 02 septembrie 2021, la Judecătoria Hîncești, sediul Central a fost înregistrată plângerea înaintată de condamnata **Grosu Aliona *****,** privind constarea condițiilor inumane de detenție care afectează grav drepturile prevenitului și condamnatului și reducerea pedepsei prin prisma art. 473^1 ,473^2, 473^3 din Codul de procedură penală.

La data de 22 septembrie 2022, potrivit fișei de repartizare a dosarului cauza nominalizată a fost repartizată judecătorului Emil Bulat în mod automat-aleatoriu în vederea rejudecării acesteia în urma emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022.

În motivarea plângerii, se indică că, **Grosu Aliona ******* este condamnată în baza sentinţei Judecătoriei Cahul, or. Cahul din 28 decembrie 2017, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis pentru femei.

Prin decizia Curţii de Apel Cahul din 27 septembrie 2018 au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura raionului Cahul, Balan Alexandru și avocatul Șoitu Vasile, în interesele inculpatei **Grosu Aliona ******* împotriva sentinţei Judecătoriei Cahul, or. Cahul din 28 decembrie 2017, cu menținerea sentinței recurate.

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 16 ianuarie 2019, s-a decid inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari și de avocatul Șoitu Vasile în numele inculpatei împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 27 septembrie 2018 ca fiind vădit neîntemeiate.

Conform dosarului personal al condamnatei **Grosu Aliona *****,** ultima a fost reţinută la data de 28 decembrie 2017, din sala de ședință în baza sentinței de condamnare menționate supra.

2. Prin ***<u>încheierea Judecătoriei Hîncești, (sediul Central) din 02 decembrie 2022</u>*** s-a dispus: *" Se admite parțial plângerea condamnatei **Grosu Aliona ******* privind constatarea condițiilor inumane de detenție în Penitenciarul nr. 5 Cahul.*

*Se constată faptul că, condamnata **Grosu Aliona ******* a fost deținută în Penitenciarul nr. 5 Cahul, pentru perioada de detenție 30.10.2018 – 04.03.2021, ceea ce în cumul constituie 857 zile, în condiții inumane, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.*

Pentru 850 zile de detenție a condamnatei în perioada de detenție 30.10.2018 – 04.03.2021, în condiții inumane, se reduce pedeapsa cu 255 (două sute cinci zeci și cinci) zile, calculându-se 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, în conformitate cu prevederile art.473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală.

În privința perioadei rămase de 7 zile de detenție, în cumul, în Penitenciarul nr. 5 Cahul, pentru perioada de detenție 30.10.2018 – 04.03.2021, calculate în condiţiile art. 473[4] alin. (4) din Codul de procedură penală (din perioada de 857 zile şi care nu au putut fi împărțite la 10), va fi acordată în calitate de despăgubire condamnatei ***Grosu Aliona*** ****** suma de bani în mărime de 14 unități convenționale ce constituie 700 (șapte sute) lei, și anume a două unități convenționale pentru fiecare zi în care a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.*

Încheierea în partea încasării mijloacelor băneşti urmează a fi executată în condiţiile Codului de executare.

Se obligă administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul, să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară va informa instanța de judecată despre executarea prezentei încheieri.

Se respinge plângerea condamnatei ***Grosu Aliona*** ****** privind constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile acesteia în conformitate cu art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală, ca fiind neîntemeiată.*

Se respinge plângerea condamnatei ***Grosu Aliona*** ****** privind reducerea pedepsei prin prisma constatării condițiilor inumane de detenție care afectează grav drepturile prevenitului și condamnatului în art. 385, 473[2]-473[4] din Codul de procedură penală, din Penitenciarul nr. P-5 Cahul, pentru perioadele 28 decembrie 2017 – 29 octombrie 2018 ca fiind depusă repetat precum și pe motivul existenței unei hotărîri definitive și irevocabile pe cazul dat,,*

Solicitările recurentului:

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Hînceşti, (sediul Central) din 02 decembrie 2022 a declarat recurs administrația Penitenciarului nr. 7 Rusca solicitând: admiterea recursului, casarea încheierii emisă la plângerea condamnatului Grosu Aliona, pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatului ***** Aliona împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție și acordarea despăgubirii care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenție, cu reducerea pedepsei, să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.*

În motivarea cerințelor sale recurentul a invocat următoarele aspecte:

- s-a constatat că în Penitenciarul nr.5 Cahul reclamanta Grosu Aliona s-a aflat în arest preventiv perioada 10.08.2016 pînă la la 05.09.2016 data cînd a fost eliberată din detenție, pe motivul schimbării arestului cu alta măsură de reprimare, iar de la data de 29.12.2017 (conform procesului-verbal de reţinere al IP Cahul din 28.12.2017) pînă la data de 21.03.2021 s-a deţinut în Penitenciarul nr.5Cahul.

- mai mult ca atît, la data de 16.09.2020 prin încheierea Judecătoriei Cahul sed. Central dosarul nr.21ji-108/2020 s-a dispus respingerea plîngerii condamnatei Grosu Aliona ***** împotriva administrației Penitenciarului nr.5 Cahul referitoare la condițiile de detenţie ca fiind depus tardiv. încheierea dată nu a fost contestată cu recurs la CA Cahul, fiind intrată în vigoare.

- precizează că nu a urmărit intenția de a crea impresia instanţei de judecată despre aflarea lui Gusac Galina în condiții de detenție adecvate. Dimpotrivă, am avut scopul de a demonstra aflarea numitei în asemenea condiţii, prin prezentarea probelor vizibile, în susținerea argumentelor invocate în raport în această privinţă. Totodată, este de menționat că, deşi n-a fost imposibil tehnic de a fotografia celula integral din lipsa condițiilor ce ar permite aceasta, totuşi s-a făcut tot posibilul ca prin imaginile fotografice prezentate să fie evidenţiate toate elementele din celulă.

- totodată, în susținerea recursului la acest capitol, menţionează că celulele în care s-a deţinut Grosu Aliona corespunde condiţiilor de detenţie și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. în acelaşi context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiaşi act normativ, pe perioada toamnă iarnă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule şi ferestre de aerisire amplasate mai sus de uşa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care este despărţit de restul celulei printr-un perete. Totuşi deţinutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice şi de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit şi să păstreze îmbrăcămintea şi lenjeria de pat eliberată de administraţia penitenciarului, să menţină permanent curăţenia în încăperile de detenţie, în celule, după deşteptare să-şi aranjeze paturile conform modelului stabilit şi să facă pe rând curăţenie în celulă.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Reprezentantul Penitenciarului nr. 7 Rusca, avocatul Dragomir Aliona în interesele condamnatului și condamnatei Grosu Aliona, nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 15.05.2025 ora 09:30.

Aprecierea instanței de recurs.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge* recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 7 Rusca împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, (sediul Central) din 02 decembrie 2022*, ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerațiuni:

6. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

7. Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

8. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

9. Analizând normele de drept aplicabile cazului, instanța stabilește, că potrivit prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 17^1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților. Potrivit art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 Cod de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)-9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

10. Potrivit art. 473^2 Cod de procedură penală, (1) Plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile

condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. (2^1) În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerinţelor prevăzute la alin.(2), judecătorul de instrucţie stabileşte condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor. (2^2) Dacă condamnatul îndeplineşte în termen toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie, plângerea se consideră depusă la data prezentării iniţiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă. (2^3) Verificarea condiţiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucţie din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă şi în următoarele cazuri: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade; b) există o hotărâre a Curţii Europene a Drepturilor Omului cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade; c) plângerea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la alin.(5); d) plângerea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; e) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează plângerea condamnatului care are ca obiect aceleaşi perioade de detenţie. În acest caz, inadmisibilitatea se declară de instanţa sesizată ultima. (2^4) Încheierea privind declararea plângerii inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părţi în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoştinţă de aceasta. (2^5) Declararea plângerii inadmisibile în baza temeiurilor prevăzute la alin.(2^3) lit.a)–c) exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu acelaşi obiect. (3) Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura

condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. (5) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatuluise depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

11. În conformitate cu prevederile art. 473^3 Cod de procedură penală, (1) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatuluise examinează de către judecătorul de instrucţie, cu participarea condamnatului şi, după caz, a avocatului acestuia şi a reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare. (2) Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare. (3) Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administraţiei instituţiei penitenciare prezintă instanţei de judecată în scris, în termen de 30 zile, un raport în care răspunde la toate pretenţiile invocate de condamnat în plângere, cu menţionarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condiţiilor de detenţie contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului şi a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administraţiei instituţiei penitenciare. (4) Termenul maxim de examinare a plângerii referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului este de 3 luni. În termenul maxim de 3 luni nu se include termenul acordat condamnatului pentru detalierea pretenţiilor.

12. Potrivit prevederilor art. 473^4 Cod de procedură penală, (1) La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părţi, cît şi rapoartelor instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu. (2) La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată ţine cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum şi de perioada în care condamnatul a fost deţinut în condiţiile contestate. (3) În urma constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării

circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. (5^1) În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, instanţa de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare. (6) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), persoanele condamnate la detenţie pe viaţă nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acţiune civilă. (7) Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăţiei organului care pune în executare sentinţa sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. (8) Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii. (9) Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părţi, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanţei de fond. În cazul încasării mijloacelor bănești, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare. (10) Pedeapsa redusă în condițiile alin.(4) constituie pedeapsă efectiv executată.

13. *Din materialele cauzei, instanța de fond atestă că*, condamnata **Grosu Aliona ******* prin sentinţa Judecătoriei Cahul, or. Cahul din 28 decembrie 2017, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal a fost recunoscută vinovată, fiind condamnată la 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis pentru femei.

14. Prin decizia Curţii de Apel Cahul din 27 septembrie 2018 au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura raionului

Cahul, Balan Alexandru și avocatul Șoitu Vasile, în interesele inculpatei **Grosu Aliona ******* împotriva sentinţei Judecătoriei Cahul, or. Cahul din 28 decembrie 2017, cu menținerea sentinței recurate.

15. Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 16 ianuarie 2019, s-a decid inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari și de avocatul Șoitu Vasile în numele inculpatei împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 27 septembrie 2018 ca fiind vădit neîntemeiate.

16. Conform dosarului personal al condamnatei **Grosu Aliona *****,** ultima a fost reţinută la data de 28 decembrie 2017, din sala de ședință în baza sentinței de condamnare menționate supra.

17. Astfel, din materialele elucidate se constată, că **Grosu Aliona ******* în baza sentinţei judecătoreşti a început executarea pedepsei la 28 decembrie 2017, fapt confirmat prin procesul-verbal de percheziție corporală și procesul-verbal de informare a drepturilor și obligațiilor persoanelor reținute și arestate în IDP.

18. Pe parcursul examinării cauzei penale, condamnata a fost deținută în Penitenciarul nr. 5 – Cahul și Penitenciarul nr. 7 – Rusca.

19. Urmare datelor prezentate de P-7 Rusca, **Grosu Aliona ******* a fost deținută în condiții de arest în următoarele perioade: la penitenciarul nr. 5 Cahul – 29.12.2017-04.03.2021; la penitenciarul nr. 7 Rusca – 04.03.2021 – prezent.

20. Astfel, **Grosu Aliona *******, s-a deținut în Penitenciarul P-5 Cahul și Penitenciarul P-7 Rusca în arest cu statut de condamnat.

21. De menţionat că, în plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenţie în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru perioada aflării sale doar în Penitenciarul nr. 5 – Cahul, astfel instanța de judecată v-a lua în calcul doar perioadele la care se referă petentul.

22. Sub acest aspect, instanța de fond întemeiat a reținut faptul că la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar și sistemul de canalizație, cantitatea și calitatea hranei, accesul la servicii medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența lingeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din R.M. nu ating un prag minim de suficiență. Mai mult decât atît, reieșind din situația descrisă în rapoartele prezentate, este evident că cel puțin sub aspectul detenției în condiții de

supraaglomerare, accesul la apă potabilă, la duș, față de condamnat nu a fost respectată pe perioada de detenție.

23. Colegiul penal menționează că, având în vedere faptul că s-au adeverit alegațiile lui **Grosu Aliona** privind condițiile inumane de detenție în Penitenciarul nr. 5 Cahul, respectiv pentru perioada de detenție 30.10.2018 – 04.03.2021, ceea ce în cumul constituie 857 zile, în condiții inumane, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru 850 zile de detenție a condamnatei în perioada de detenție 30.10.2018 – 04.03.2021, în condiții inumane, se reduce pedeapsa cu 255 (două sute cinci zeci și cinci) zile, calculându-se 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, în conformitate cu prevederile art.473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală.

În privința perioadei rămase de 7 zile de detenție, în cumul, în Penitenciarul nr. 5 Cahul, pentru perioada de detenție 30.10.2018 – 04.03.2021, calculate în condiţiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală (din perioada de 857 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), instanța fond întemeiat a considerat oportun de a acorda condamnatei **Grosu Aliona** ***** suma de bani în mărime de 14 unități convenționale ce constituie 700 (șapte sute) lei, și anume a două unități convenționale pentru fiecare zi în care a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

În lumina celor expuse, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului **Grosu Aliona**, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, instanța de fond corect a considerat necesar, oportun și rezonabil, de a stabili reducerea menționată supra.

24. Sub acest aspect, Colegiul penal menționează că la examinarea plîngerii condamnatului **Grosu Aliona** privind constatarea detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 și 13 ale Convenției pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, reducerea pedepsei pentru deținerea în condiții precare de detenție din Penitenciarul nr. 5 Cahul, anume pentru perioada indicată, instanța de fond nu a comis careva erori, or încheierea contestată este una justificată și motivată.

25. Astfel, instanța de recurs consideră că reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

26. Cu referire la alegațiile recurentului precum că, condițiile de detenție pentru deținutul **Grosu Aliona** au corespuns minimului necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală, instanța de recurs le apreciază critic și le respinge, or la examinarea unor asemenea plângeri, sarcina probațiunii îi revine autorității în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, însă chiar și așa „Alegațiile despre rele tratamente contrare art. 3 trebuie să fie bazate pe probe corespunzătoare". Deși Curtea recunoaște că proba de rele tratamente nu este ușor de a fi obținută, totuși alegațiile trebuie să fie justificate „dincolo de orice dubiu rezonabil" *(Cauza Alver c. Estoniei, 08 noiembrie 2005, § 49; Labita c. Italiei, 06 aprilie 2000, § 121)*. Pentru a aprecia aceste probe, Curtea aplică, de obicei, standardul probațiunii „dincolo de orice dubiu rezonabil" *(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, §161; cauza Boicenco c. Moldovei, 11 iulie 2006, §104; cauza Breabin c. Moldovei, 07 aprilie 2009, §49; cauza Gurgurov c. Moldovei, 16 iunie 2009, § 56)*. O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială *(cauza Gorobeț c. Moldovei; 11 octombrie 2011, § 50)*. Astfel, în ultimul raport al Consiliului pentru Prevenirea Torturii (pentru anul 2017), care este un mecanism național pentru prevenirea torturii din Republica Moldova, s-a constatat că majoritatea izolatoarelor disciplinare vizitate, sunt într-o stare deplorabilă și ar putea fi calificate ca condiții inumane și degradante.

Așadar, instanța de fond nu a neglijat posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă în lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare în care s-a aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, duc la concluzia că alegațiile din cererea pendinte sunt justificate.

27. Totodată, specialiștii din cadrul Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

În aceeași ordine de idei, se reține că administrația Penitenciarului nr. 7 - Rusca nu a anexat nici o probă care ar demonstra că, condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 5 Cahul între timp s-ar fi îmbunătățit semnificativ. Iar argumentele invocate în recurs de administrația Penitenciarului nr. 7 Rusca, la aceste aspecte sunt declarative și lipsite de suport probatoriu.

28. Or, analizând inclusiv și raportul prezentat de către administrația instituției penitenciare nr.7 Rusca, în încheiere instanței de fond s-a indicat că, penitenciarul a prezentat o informație generală cu privire Penitenciarul nr. 5 Cahul, la suprafața ce revine unui deținut în celulă în care a fost deținut **Grosu Aliona**, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare, nefiind luat în calcul că, aceasta nu este suprafața locativă, nefiind probată și respectarea condițiilor referitor la accesul la lumina de zi, indicându-se că iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice, că ventilarea era artificială, că deținuții sunt asigurați cu minimul necesar pentru trai, că deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, or sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revenea reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Respectiv, instanța de fond în mod justificat a notat că **Grosu Aliona** nu a beneficiat de condiții decente de trai în perioada 30.10.2018 – 04.03.2021 în Penitenciarul nr.5-Cahul, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a prevederilor art. 3 CEDO, or, argumentele enunțate în raportul instituției penitenciarului despre asigurarea minimului necesar, sunt combătute de argumentele prezentate instanței de condamnat.

29. La fel, se reține faptul că la 28 februarie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat mai multe decizii în cauzele *Baban şi alţii c. Moldovei, Bulgacov şi alţii c. Moldovei, Cobîlceanu şi alţii c. Moldovei, Filat şi alţii c. Moldovei, Condreanu şi alţii c. Moldovei, Grigoraş şi alţii c. Moldovei şi Talambuța și alții c. Moldovei*, unde reclamanții s-au plâns în fața Curții în baza art. 3 CEDO, invocând condițiile materiale inadecvate de detenție și, în unele cereri, lipsa asistenței medicale corespunzătoare, precum și lipsa unui remediu efectiv pentru realizarea drepturilor lor.

30. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 7 Rusca împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, (sediul Central) din 02 decembrie 2022, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a acesteia nu au fost reținute.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), 472 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 7 Rusca împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, (sediul Central) din 02 decembrie 2022, în privința lui **Grosu Aliona**, *se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea hotărîrii contestate fără modificări.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Vitalie Pîslariuc***

Judecător: ***Natalia Mămăligă***